

FM paaugstina 2022. gada ekonomikas izaugsmes prognozi līdz 2,8%, nākamajā gadā gaidāma izaugsmes palēnināšanās līdz 1,0%

Publicēts: 12.08.2022.

[Budžets](#)

[Jaunami](#)

[Tautsaimniecības analīze](#)

Uzsākot 2023. gada valsts budžeta sagatavošanu, Finanšu ministrija (FM) ir atjaunojusi makroekonomisko rādītāju prognozes 2022.-2025. gadam. Ņemot vērā spēcīgo ekonomiskās izaugsmes atjaunošanos pēc Covid-19 ierobežojumiem un tikai ierobežoto kara ietekmi gada pirmajā pusē, ekonomikas izaugsmes prognoze 2022. gadam ir paaugstināta līdz 2,8%. Savukārt gada otrajā pusē kara, tirdzniecības ierobežojumu un straujā cenu kāpuma ietekmē ekonomikas attīstība būtiski palēnināsies un nākamajā gadā veidos vairs tikai 1,0%. Vidējā termiņā atkal gaidāma izaugsmes tempu palielināšanās, iekšzemes kopprodukta (IKP) pieaugumam 2025. gadā sasniedzot 3,4%.

99 Finanšu ministrs Jānis Reirs: *“Aktualizētās prognozes ņem vērā izmaiņas ārējā vidē un ekonomikas attīstību Latvijā. Jāatzīmē, ka joprojām pasaulē valda augsta nenoteiktība par globālās ekonomikas turpmāko attīstību un šajos nenoteiktības apstākļos situācija var mainīties gan uz vienu, gan otru pusi. Pateicoties augstākai izaugsmei šogad un līdz ar to augstākiem nodokļu ieņēmumiem, valdība sniegs atbalstu iedzīvotājiem krīzes pārvarēšanai.”*

Salīdzinājumā ar iepriekšējām, šā gada marta sākumā izstrādātajām makroekonomisko rādītāju prognozēm IKP pieauguma prognoze 2022. gadam ir paaugstināta par 0,7 procentpunktiem, bet 2023. gadam samazināta par 1,5 procentpunktiem. Ekonomikas izaugsmi 2022. gadā nodrošinās galvenokārt spēcīgais privātā patēriņa kāpums pēc pagājušā gada Covid-19 ierobežojumiem, taču gada otrajā pusē augsto cenu un pirktpējas samazināšanās ietekmē patēriņa pieauguma tempi būtiski mazināsies. Jūtama pozitīva ietekme uz ekonomikas izaugsmi šogad būs arī eksporta pieaugumam, kamēr investīciju un sabiedriskā patēriņa pieauguma tempi būs mazāki. Savukārt nākamajā gadā ekonomikas izaugsmē būtiskāka loma būs investīciju kāpumam, tajā skaitā palielinoties Eiropas Savienības fondu finansējumam, kā arī ārējās tirdzniecības bilances uzlabojumam, eksportam palielinoties straujāk par importu.

Salīdzinājumā ar Latvijas Stabilitātes programmas 2022-2025 prognozēm, atjaunotajā makroekonomisko rādītāju scenārijā būtiski paaugstināta inflācijas prognoze gan 2022., gan 2023. gadam. Pēc aktualizētajām FM prognozēm, inflācija 2022. gadā var sasniegt 16,5% un 2023. gadā – 6,5%, kas ir attiecīgi par 8,0 un 3,0 procentpunktiem vairāk nekā tika prognozēts šā gada martā. Inflācijas prognozes paaugstināšana ir saistīta, pirmkārt, ar energoresursu, it īpaši dabasgāzes un ar to saistīto siltumenerģijas cenu būtiski straujāku kāpumu, kā arī pārtikas cenu straujāku palielināšanos un spēcīgākiem otrās kārtas efektiem. Nākamajos divos gados inflācijas spiediens mazināsies, līdz 2025. gadam tai stabilizējoties 2,0% līmenī.

Darba tirgū Krievijas sāktā kara, tirdzniecības ierobežojumu un cenu kāpuma negatīvā ietekme 2022. gada pirmajā pusē vēl nav bijusi jūtama un izpaudīsies ar lielāku laika nobīdi, nekā sākotnēji prognozēts. Attiecīgi 2022. gadam bezdarba līmeņa prognoze ir samazināta līdz 7,1% jeb par 0,5 procentpunktiem. Šādā līmenī bezdarbs varētu saglabāties arī 2023. gadā, kas ir par 0,4 procentpunktiem vairāk, nekā tika prognozēts šā gada martā.

Darba samaksas pieauguma prognoze 2022. gadam, ņemot vērā strauji augošās patēriņa cenas, ir paaugstināta no 6,0% līdz 8,0%, mēneša vidējai bruto darba samaksai gadā kopumā sasniedzot 1379 eiro. 2023. gadā prognozēts darba samaksas pieaugums par 6,0%, kas ir par 0,3 procentpunktiem vairāk nekā marta sākuma prognozēs.

Izstrādājot makroekonomisko rādītāju prognozes, FM balstījās uz pieņēmumu, ka ģeopolitiskā situācija būtiski nepasliktinās un nenotiek karadarbības tālāka eskalācija, kā arī nav gaidāms tik spēcīgs Covid-19 uzliesmojums, ka būtu nepieciešams noteikt

jaunus pulcēšanās, biznesa un citus ierobežojumus, kas negatīvi ietekmētu ekonomikas attīstību. Vienlaikus FM izvērtēja arī ārējās un iekšējās vides riskus un norāda, ka prognozes, tāpat kā iepriekšējos divos gados, ir izstrādātas ārkārtīgi augstas nenoteiktības apstākļos. Būtiskākie negatīvie riski ir saistīti ar ģeopolitisko situāciju, kā arī ar energoresursu cenu kāpumu un ierobežoto pieejamību, kas var negatīvāk ietekmēt ekonomikas izaugsmi. Vienlaikus pastāv arī Covid-19 jaunu mutāciju un uzliesmojuma riski, kā arī lokālu konfliktu eskalācijas iespējas vairākos citos pasaules reģionos, tostarp saistībā ar Ķīnu, kas ir pasaules otrā lielākā ekonomika. Riskus pasaules ekonomikas izaugsmei var radīt arī centrālo banku sāktais procentu likmju paaugstināšanas cikls.

Izstrādājot makroekonomisko rādītāju prognozes, FM ir konsultējies ar Starptautiskā Valūtas fonda, Eiropas Komisijas un komercbanku ekspertiem. Atjaunotās makroekonomisko rādītāju prognozes ir saskaņotas ar Latvijas Banku un Ekonomikas ministriju, kā arī tās 10. augustā ir apstiprinājusi Fiskālās disciplīnas padome.

Ar pilnām FM makroekonomisko rādītāju prognozēm var iepazīties [FM mājaslapā](#).

<https://www.fm.gov.lv/lv/jaunums/fm-paaugstina-2022-gada-ekonomikas-izaugsmes-prognozi-lidz-28-nakamaja-gada-gaidama-izaugsmes-paleninasanas-lidz-10>